

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ КОНЦЕПЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОСТІ КРАЇНИ НА ЗАСАДАХ «ІНДУСТРІЇ 4.0»

В сьогоденнішніх економічних умовах особливої актуальності набуває питання відновлення промислових потужностей, забезпечення ефективного використання природного, ресурсного, інтелектуального, технологічного потенціалу країни, зростання конкурентоспроможності вітчизняного виробництва із впровадженням комплексної модернізації промисловості, що стає необхідною умовою функціонування та розвитку виробництва країни в умовах переходу до технологій Четвертої промислової революції.

Основою модернізації промисловості є впровадження революційних технологій та «Індустрії 4.0.» розумного виробництва із масовим використанням цифрових технологій та автоматизації процесів виробництва і реалізації продукції, створення кіберфізичного простору розбудови та використання Промислового Інтернету. Відтак, застосування цифрових технологій та використання інтелектуального ресурсу є основою модернізації та розбудови високотехнологічних виробництв, що дозволить вітчизняній економіці інтегруватися та взаємодіяти в світовому економічному просторі в умовах впровадження технологій Четвертої промислової революції.

Модернізація промисловості є основою її техніко-технологічного відновлення, подолання наслідків деіндустріалізації та зростання її конкурентоспроможності, ефективності і забезпечення ефективного майбутнього розвитку.

Зазначимо, що метою стимулювання впровадження процесів модернізації промисловості є в першу чергу створення умов за яких науково-технічне середовище, науковці та компанії-новатори будуть зацікавлені у створенні чи адаптації, інтеграції інновацій, а бізнес середовище, промисловці будуть зацікавлені у комерційному впровадженні інновацій, техніко-технологічного оновлення виробничих потужностей своїх підприємств, а суспільство, внутрішній ринок будуть зацікавлені в придбанні нових технологічних продуктів вітчизняного виробництва, зростанні їх інноваційності, конкурентоспроможності та якості.

Важливими аспектами Концепції модернізації промисловості є визначення принципів модернізації як основних засад, дотримання яких є визначальним у здійсненні впровадження процесів модернізації промисловості на засадах технологій Індустрії 4.0. та Четвертої промислової революції.

Принцип 1. Комплексності. Відповідно до цього принципу модернізуватися повинні всі елементи промислового комплексу: технічна база, технології виробництва процеси постачання та збуту, продукція, її якість та технологічність, управлінські, маркетингові процеси та системи комунікації,

інфраструктура створення інновацій, інститути фінансового, інвестиційного забезпечення та інші складові.

Принцип 2. Цілеорієнтованості. Впровадження модернізації промисловості повинно здійснюватися відповідно до визначених та поставлених цілей і завдань, із конкретними цілями, засобами інструментами механізмами їх досягнення та окресленими очікуваними результатами.

Принцип 3. Плановості. Впровадження модернізації промисловості на засадах технологій Індустрії 4.0. та Четвертої промислової революції повинно здійснюватися планово, відповідно до розроблених й прийнятих цільових програм модернізації промисловості з визначеними цілями, відповідальними, ресурсною базою інноваційно-інвестиційного забезпечення та відповідними термінами виконання. Так, доцільним є стратегічне планування а також впровадження короткострокових та середньострокових планів та програм.

Принцип 4. Інноваційності. Впроваджені в процесі модернізації промисловості, оновлення та зміни мають враховувати останні найбільш нові інноваційні здобутки світового науково-технічного прогресу, а тому важливим є не лише створення та впровадження власних розробок але й активне придбання, залучення провідних світових технологій.

Принцип 5. Пріоритетності національних інтересів. В створенні нових інноваційних технологій та впровадженні процесів модернізації промисловості пріоритетним є важливість зростання національної промисловості. Відповідно підтримка та стимулювання зростання її конкурентоспроможності та розвитку потребують створення рівних конкурентних умов на внутрішньому ринку та визначення вимог до якості, безпеки та ціни імпортованого обладнання та продукції, аналоги якої випускаються вітчизняними виробниками, технологічності та рівня якості імпортованого обладнання.

Принцип 6. Випередження. Процеси модернізації промисловості передбачають створення та впровадження в промисловості нових технологій, інновацій, запуск у виробництво нових видів продукції та послуг і важливого значення набуває час здійснення таких інновацій які мають відбуватися так, що б зміни які впроваджуються в процесі модернізації не застріли вже за час їх впровадження а навпаки забезпечували техніко-технологічний прорив та конкурентні переваги підприємства та галузей, були новими не лише для підприємства але й для національного та світових ринків.

Принцип 7. Проектованості. Процеси впровадження модернізації промисловості потребують детального планування та визначення необхідних матеріальних, кадрових, фінансових, інвестиційних ресурсів, прорахунку очікуваних фінансових результатів та ризиків і відповідно повинні впроваджуватися й реалізовуватися через інноваційно-інвестиційні проекти та механізми проектування.

Принцип 8. Керованості. Незважаючи на те, що саме промислове бізнес-середовища, має значну роль у впровадженні, модернізації промисловості оскільки генерує та проваджує інновації, роль неформальних суспільних та ринкових інститутів суспільних, громадських об'єднань в впровадженні модернізації промисловості, повинна бути скоригованою, підтриманою та

спрямованою вираженою, плановою, реалізованою згідно із засадами концепції модернізації промисловості державною промисловою політикою відповідно до мети, напрямів модернізації та прийнятих цільових державних програм її реалізації і відповідного законодавчого, інституційного, інвестиційно-інноваційного забезпечення. А державні формальні інститути повинні здійснювати державне регулювання та стимулювання процесів модернізації промисловості, відповідно до прийнятої концепції, Стратегії та цільових програм модернізації промисловості.

Принцип 9. Інтегрованості. Процеси впровадження модернізації промисловості повинні бути зорієнтовані на впровадження таких процесів, технологій, матеріалів та використання цифрових програм, що забезпечуватимуть їм максимальну сумісність техніко-технологічної та ринкової інтеграції з іншими підприємствами в логістичних мережах, кластерах, інтеграції із ринковими суб'єктами та інтеграції на зовнішні економічні ринки. Відповідно, мова йде про сумісність технологій, що використовуватимуться із аналогами та технологіями, що застосовуються у світі. Процеси модернізації повинні впроваджуватися із орієнтацією на міжнародне європейське та регіональне співробітництво і прискорювати, забезпечувати інтеграцію України на європейський та світовий ринок.

Принцип 10. Стандартизації. Модернізація промисловості країни на засадах технологій Індустрії 4.0. та технологій Четвертої промислової революції потребує розбудови системи виробництва, виробничих процесів із застосуванням відповідних стандартів та дотримання цих стандартів у процесі виробництва продукції та її якості. Відповідно, розбудова має здійснюватися згідно із загально прийнятими у ЄС та світі стандартами виробництва та якості.

Список використаних джерел:

1. Онопрієнко М. В. Технічні знання і науки в контексті промислової революції: методологічний аспект. Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Дуброва НАН України. 2013. №3. С. 199-209
2. Жданова Л. Промислова революція та індустріалізація: розвиток продуктивних сил та перетворення інститутів. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. 2015. URL: <http://dspase.oneo.edu.ua/ispui/handle/123456789/3917> (дата звернення: 20.10.2019).
3. Норт Д. Институты институциональные изменения и функционирование экономики. Москва: Начала. 1997. 190 с.
4. Рифкін Дж. Третья промышленная революция. Как горизонтальные взаимодействия меняют энергетику, экономику и мир в целом. Москва: Альпина, 2014. 410 с.
5. Матющенко І. Ю. Розробка і впровадження конвергентних технологій в Україні в умовах нової промислової революції: організація державної підтримки: монографія. Харків: ФОП Александрова К. М., 2016. 556 с.